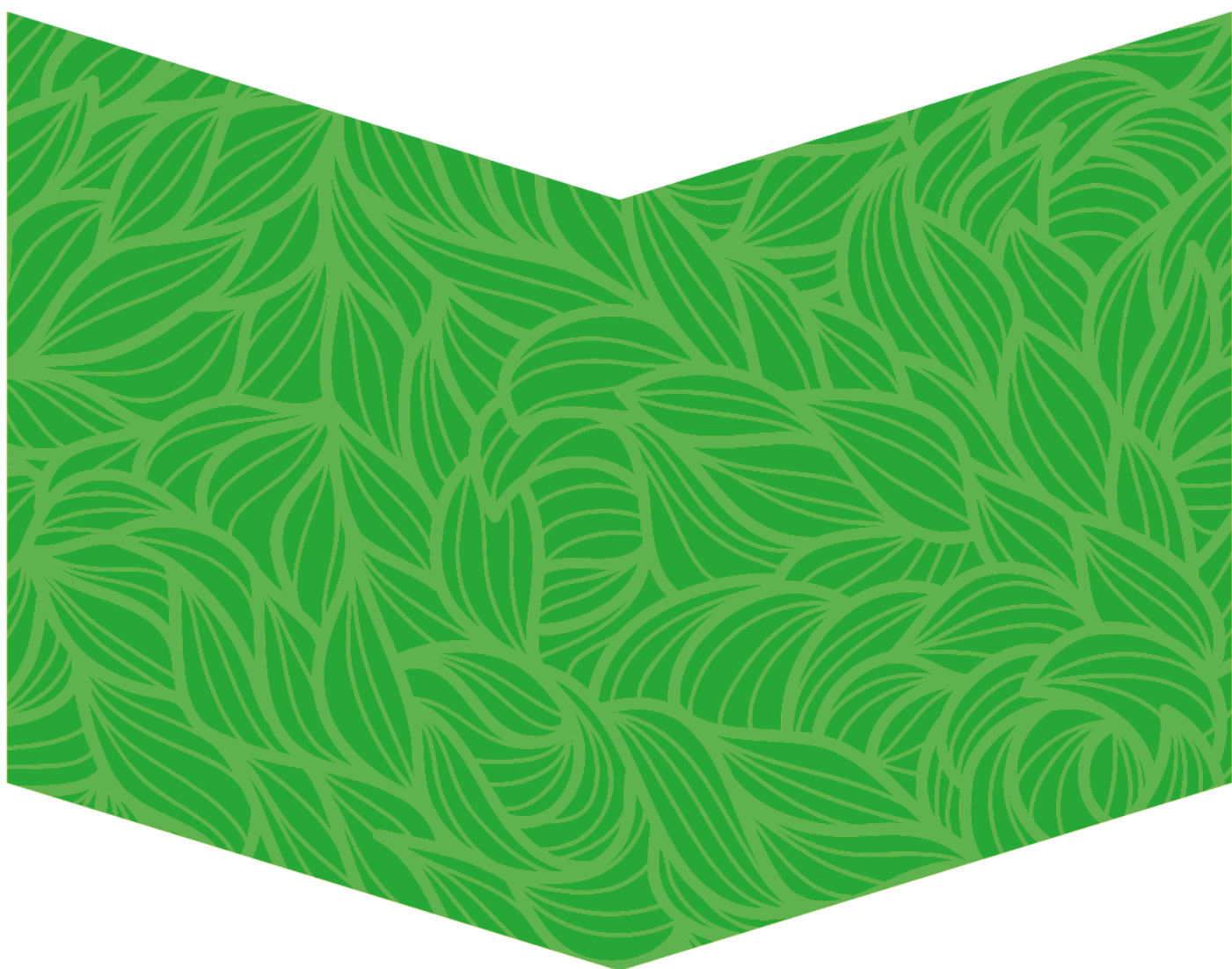

Strategi för digitalisering och användning av välfärdsteknik

Socialnämnden

Flik 4.4

	Organiserande	Aktiverande	Normerande	Avgifter/taxor och föreskrifter
	<ul style="list-style-type: none"> Reglementen för styrelse/nämnd/råd Delegationsordning Bolagsordning och ägardirektiv 	<ul style="list-style-type: none"> Strategi Program Plan 	<ul style="list-style-type: none"> Policy Riktlinje Regler 	<ul style="list-style-type: none"> Avgifter och taxa Föreskrifter
Dokumenttyp	Strategi			
Dokumentnamn	Strategi för digitalisering och användning av välfärdsteknik			
Fastställd	2018			
Beslutande	Socialnämnden			
Giltighetstid	Tills vidare			
Processägare	Socialchef			
Senast reviderad	2024-02-26, § 16			
Detta dokument gäller för	Socialförvaltningen			

Innehållsförteckning

.....	1
Inledning	4
Syfte	4
Vision	5
Övergripande mål	5
Definitioner av centrala begrepp	5
Digitalisering	5
Digital omställning	6
Innovation	6
Invånare	6
Medarbetare	6
Välfärdsteknik	6
Fokusområden	6
Ledning	6
Infrastruktur	7
Innovation	7
Kompetens	8
Trygghet	8
Användningsområden för strategin	9

Inledning

Kommunens socialtjänst står inför stora utmaningar. Den demografiska utvecklingen innebär att allt fler äldre med vård- och omsorgsbehov ska tas om hand av en minskande andel yngre i arbetsför ålder. Befolkningsprognosen 2023 visar att i Vingåker ökar andelen över 85 år med 78 % samtidigt som andelen i arbetsför ålder minskar med 13 % fram till 2037. Samtidigt ökar också komplexiteten inom socialtjänstens uppdrag. Det är förändringar som i ökande utsträckning kommer att kräva omfattande verksamhetsförändringar där fokus ligger på personcentrerade, hälsofrämjande/förebyggande och medborgarnära insatser med stöd av välfärdstekniska lösningar och digitaliserade processer. Digitalisering saknar egenvärde men utgör däremot ett användbart verktyg och en nödvändig förutsättning i en omställning där det för invånarnas bästa ställs krav på en utökad och mer sömlös samverkan mellan aktörer. Socialförvaltningen i Vingåker strävar efter att vara modiga och våga prova nya lösningar utifrån de förutsättningar som finns. En liten kommun har inte samma förutsättningar som större kommuner och behöver därför våga vara kreativa för att hitta nya arbetssätt som kan bidra till att vi ökar möjligheterna till ett självständigare liv för våra medborgare, samtidigt som vi använder våra resurser så effektivt som möjligt.

Representanter från Socialförvaltningens olika verksamheter har varit delaktiga i att ta fram underlag till digitaliseringsstrategin genom att delta i analys av nuvarande och framtida behov hos invånare och medarbetare. Den digitala kompetensen är olika hos både våra medborgare och medarbetare, vilket är viktigt att ta hänsyn till i digitaliseringsstrategin och vid upprättande av handlingsplaner och implementering.

Socialförvaltningens digitaliseringsstrategi utgår ifrån Sörmlands läns gemensamma digitaliseringsstrategi, samt Vingåkers kommuns övergripande inriktning i digitaliseringsarbetet.

Syfte

En digital strategi för socialförvaltningen ska ge oss en färdriktning, samsyn, förståelse och mod som möjliggör innovation, ökar förändringstakten och skapar mervärde för både invånare och medarbetare för att erbjuda våra medborgare en enklare vardag. För invånaren syftar den digitala omställningen till en ökad delaktighet i och kontroll över den egna hälsan samt en förstärkt upplevelse av trygghet, frihet och självständighet i vardagen. Socialtjänsten med angränsande hälso- och sjukvård ska göras lättillgänglig, flexibel, personcentrerad, hälsofrämjande och sömlös för såväl de enskilda invånarna som medarbetarna och bidra till en åldersvänlig bygd.

För att samordna, prioritera och säkerställa att den digitala utvecklingen sker på ett strukturerat och effektivt sätt är det viktigt att förvaltningens verksamheter och medarbetare samverkar i den digitala utvecklingen och främjar ett gemensamt förhållningsätt. Strategin ska vara ett styrmedel, ge oss en färdriktning, samsyn, förståelse och mod att öka förändringstakten och stärka innovationsförmågan. Den ska ligga till grund för handlingsplaner och vara ett stöd vid framtagandet av styrdokument för digitaliseringsarbetet inom socialförvaltningen.

Digitaliseringen kan leda till ett ökat intresse för att arbeta inom välfärdssektorn och kan därmed bidra till att såväl behålla befintliga medarbetare som att rekrytera nya medarbetare. Arbetet med den digitala omställningen är också en nödvändig förutsättning för det övergripande utvecklingsarbetet inom Nära vård.

Vision

Med utgångspunkt i Vingåkers kommuns vision om att vara Sveriges smartaste landsbygd behöver Socialförvaltningens verksamheter vara modiga och ligga i framkant vad gäller digitalisering och användande av välfärdstekniska lösningar.

Digitalisering och välfärdsteknik ska vara värdeskapande, bidra till trygghet och livslust för varje individ, alltid med användarens förutsättningar och behov i fokus. Vi engagerar oss för att möta framtiden med kvalitativa och attraktiva digitala tjänster ger oss mer tid för värdeskapande arbete för människan. Våra tjänster och lösningar tar utgångspunkt i invånarens/medarbetarens/verksamhetens behov och förväntningar. Detta uppnår vi genom att vi uppmuntrar initiativtagande och delaktighet i ett tillåtande klimat. Vi vågar skapa förbättringar som bidrar till utvecklingen av Vingåkers kommun. Vi tar ansvar för att vårt uppdrag utförs på bästa sätt. Vi ansvarar för att skapa god kvalitet, tillit och service. Vi visar varandra respekt och har ett gott bemötande. Vi ser olikheter som en tillgång.

Genom att våga, ta ansvar och visa respekt stärker vi varandra och hela organisationen och möjliggör innovation och digital omställning. Detta gör oss till stolta ambassadörer för Vingåkers kommun och till förebilder som föregår med gott exempel i den digitala omställningen.

Övergripande mål

Principen digitalt först är den vägledande principen i samband med verksamhetsutveckling inom socialförvaltningen. Med digitalt först menas att välfärdens tjänster ska vara digitala där det är möjligt och fysiska när det behövs.

För att genomföra den digitala omställningen behöver socialförvaltningen metodiskt och kontinuerligt samverka med invånaren, regionen, andra kommuner, civilsamhällesaktörer, näringsliv och medarbetarna i Vingåkers kommun. Arbetet utgår alltid från invånarnas nuvarande och framtida behov genom att arbeta med fokusområdena ledning, infrastruktur, kompetens, innovation och trygghet. Prioriteringsordningen för satsningarna styrs av principen största behov och mesta nytta.

Strategin ska vara ett stöd och styrmedel för att ta fram handlingsplaner för digitaliseringsarbetet inom Socialförvaltningens olika verksamheter.

Definitioner av centrala begrepp

Här följer några definitioner av centrala begrepp som används i strategin.

Digitalisering

Digitalisering är ett begrepp som används i delvis olika betydelser i olika kontexter.

I denna kontext används digitalisering som ett begrepp för att med digital teknik förbättra och effektivisera enskilda processer eller hela verksamheter inom socialtjänst och vård och omsorg.

Digital omställning

Med digital omställning avses arbetet med att förbättra och optimera socialförvaltningens verksamheter. Syftet är verksamhetsutveckling och verktyget är den digitala tekniken. Tekniken har med andra ord inget självändamål utan ska bidra till en förbättrad och mer optimerad välfärd. Den digitala omställningen är ett övergripande begrepp som kan såväl handla om införande av välfärdstekniska produkter för den enskilda invånaren som automatisering av tjänster eller nyttjande av datadriven verksamhetsutveckling och artificiell intelligens.

Innovation

Innovation definieras här som förmågan att framgångsrikt ta fram och införa nya produkter, processer, tjänster och metoder som resulterar i betydande förbättringar av kvalitet, effektivitet eller ändamålsenlighet.

Invånare

Alla som bor i Vingåkers kommun och som tar del av eller kan komma att ta del av välfärdstjänster från kommunen.

Medarbetare

Alla som arbetar i Vingåkers kommun.

Välfärdsteknik

Välfärdsteknik är digital teknik som syftar till att bibehålla eller öka trygghet, aktivitet, delaktighet eller självständighet för en person som har eller löper förhöjd risk att få en funktionsnedsättning. Välfärdstekniska lösningar utgör en viktig del av den digitala omställningen.

Fokusområden

Fokusområdena baseras på Digitaliseringsrådets nationella strategiska arbete med att Sverige ska bli bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter. Fokusområdena är anpassade utifrån Vingåkers kommuns och socialförvaltningens förutsättningar. De överlappar samt förutsätter varandra och ska inte läsas som från varandra fristående områden. När man utvecklar enskilda delaktiviteter eller projekt inom ramen för den digitala omställningen, är det därför viktigt att belysa dem utifrån samtliga fokusområden.

Ledning

Socialförvaltningen ska ha en ledningsstruktur som har förmåga att styra och genomdriva den digitala omställningen av socialförvaltningens verksamheter. Ledningsstrukturen ska tillgodose att digitaliseringens möjligheter tillvaratas på bästa sätt samtidigt som riskerna minimeras genom en

kontinuerlig styrning, mätning och uppföljning av den digitala omställningen. Digitalisering är inte en teknikfråga utan en fråga om verksamhetsutveckling. Alla verksamheter har ansvar för att identifiera och prioritera utvecklingsområden, aktiviteter för sin verksamhet som dokumenteras i verksamhetsplanen för kommande år. Många av våra utmaningar kan underlättas med hjälp av digitala lösningar. Den som ansvarar för utveckling av sin verksamhet har även ansvar att beakta möjligheten av innovativa och digitala lösningar som går i linje med vår digitala strategi. En ledning som äger och tar ansvar för arbetet med den digitala omställningen är – som i all verksamhetsutveckling – en helt avgörande framgångsfaktor.

För att lyckas genomföra den digitala omställningen krävs förändringsledning, medskapande och delaktighet från medarbetarna och verksamhetsnära processutveckling.

Infrastruktur

Vingåkers kommun ska ha en infrastruktur som stöttar såväl en god basinfrastruktur med tillgång till snabb och stabil uppkoppling, som stabila tjänster där infrastrukturen stärker möjligheterna till kommunikation och utbyte av data, såväl mellan olika huvudmän som mellan socialförvaltningen vård/omsorgsgivare och invånare.

Den nationella digitaliseringsstrategin lyfter fram hur avgörande såväl hård infrastruktur (t ex bredbandsuppkoppling) som mjuk infrastruktur (t ex öppna standarder för utbyte av data, begreppsapparater och elektronisk identifiering) är för ett modernt samhällsbygge. I och med bredbandsutbyggnaden möjliggörs goda förutsättningar för den hårda infrastrukturen för de invånare som valt att ansluta sina fastigheter till fibernätet. Dessvärre har en stor andel invånare tackat nej till fiber flertalet gånger, mobiltäckningen är också bristande i stora områden inom kommunen. Detta innebär att möjligheten att använda digitala lösningar och välfärdsteknik är begränsad inom vissa geografiska områden och hushåll inom kommunen. Många och komplexa utmaningar återstår även kring den mjuka infrastrukturen, framför allt kring interoperabilitet och sömlöst utbyte av data mellan olika huvudmän. Tillgången till en god infrastruktur är en grundförutsättning för att effektivt kunna genomföra den digitala omställningen av socialförvaltningens verksamheter.

Innovation

Socialförvaltningen ska ha bästa möjliga förutsättningar för att utveckla processer, sprida och använda digitala tjänster och välfärdsteknik inom socialförvaltningens verksamhetsområde utifrån invånarnas behov samt medarbetarnas innovationskraft.

Innovativa organisationer är en viktig faktor för att den digitala omställningen ska kunna tillgodose invånarnas behov. Den tekniska innovationen har kommit långt men minst lika viktigt för omställningen är ett innovativt förhållningssätt till att utföra välfärdsuppdraget. För en framgångsrik omställning av tjänsteutbud och de bakomliggande arbetsprocesserna behövs en organisationskultur

som präglas mer av ett innovativt än ett reaktivt förhållningssätt till förändring. Den nationella digitaliseringsstrategin för Vision e-hälsa 2025 pekar, liksom även Digitaliseringsrådet, på den digitala innovationens betydelse för att förändra system, organisationer och processer.

Kompetens

Socialförvaltningen ska arbeta för en kontinuerlig kompetensutveckling för alla medarbetare på alla nivåer genom ett medvetet och kontinuerligt arbete med förändringsledning. Kompetens och förståelse för digitalisering hos medarbetare och ledare är avgörande för att vi ska kunna få ut full effekt av digitaliseringen. Förståelsen för, och kunskapen om den digitala omställningen varierar stort inom Socialförvaltningens olika verksamhetsområden, såväl som mellan enskilda medarbetare inom verksamheterna. Vid varje införande av nya digitala tjänster och välfärdsteknik behöver berörda medarbetares digitala mognad bedömas, tas i beaktande och tillräcklig kompetens säkerställas. Tydliga och väl kända rutiner och lättillgängliga instruktioner är en förutsättning för att lyckas med den digitala omställningen.

Det finns generellt ett stort intresse för kompetensutveckling inom digitaliseringen hos samtliga yrkesgrupper inom verksamheten. Med rätt stöd och uppmuntran finns stora möjligheter till delaktighet och ägandeskap i förändringsarbetet. För att lyckas med den digitala omställningen krävs också god kompetens från andra områden som exempelvis förändringsledning, verksamhetsutveckling, informationssäkerhet, IT-arkitektur och projektledning.

Vid varje införande av nya digitala tjänster och produkter behöver också invånarnas kompetensbehov analyseras och utvecklas. Även invånarnas kompetensutveckling ska stöttas i samband med införande av digitala tjänster och produkter och insatser för att underlätta användning av digitala tjänster och välfärdsteknik behöver riktas mot Socialförvaltningens målgrupper. Anpassat stöd till de som ska använda nya digitala lösningar är nödvändigt för att ett införande faktiskt ska bidra till det övergripande målet om ökad delaktighet och självständighet i och kontroll över den egna hälsan.

Trygghet

Den digitala omställningen av socialförvaltningens verksamheter ska genomföras så att såväl medarbetare som invånare på ett säkert sätt ska kunna ta del av, ta ansvar för samt känna tillit till de digitala tjänsterna. För att invånare och medarbetare ska känna tillit till den digitala omställningen av socialtjänst, vård och omsorg, krävs säkra digitala system där personlig integritet och informationssäkerhet utgör viktiga delar. Ytterligare förutsättningar för trygghet och tillit är att den digitala omställningen genomförs med robusta, säkra och användbara system.

Användningsområden för strategin

Socialförvaltningens digitaliseringsstrategi ska användas som

- ett **styrmedel vid upprättande och uppföljning av en handlingsplan** för verksamhetsutveckling med stöd av digitalisering och välfärdsteknik
- ett **styrmedel för verksamhetsutveckling** med stöd av digitalisering och välfärdsteknik
- en **vägledning för digitaliseringsarbetet i samband med verksamhetsutveckling** genom att peka ut de fokusområden och mål som gäller för den digitala omställningen
- en **vägledning för nya initiativ i digitaliseringsarbetet**, såväl vad gäller enskilda projekt som för kommun- och förvaltningsövergripande verksamhetsutveckling.